

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช ๒๕๕๑

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดสงขลา

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองเชียงใหม่

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสงขลา

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองเชียงใหม่

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสงขลา

สำนักงาน กศน. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ปีการศึกษา 2565

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช ๒๕๕๑

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสงขลา

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสงขลา

สำนักงาน กศน. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ปีการศึกษา 2565

บทคัดย่อ

ชื่อวิจัย	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา
ผู้วิจัย	นางสาวรณิดา เอกพิทักษ์, นางสาวสิริมา หิมมะหมัด, นายอำมหัดบูร์ฮัม เจะเลาะ,
ที่ปรึกษาวิจัย	นางสาวนิตยา จิตภักดี, นางอุทัยวรรณ บำรุงชาติ, นางสุนิตย์ ไชยถาวร
สถานศึกษา	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา กศน.อำเภอนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 คน ประกอบด้วย อายุ สถานภาพ ระดับที่สำเร็จการศึกษา กศน.ตำบลที่สำเร็จการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 15-20 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 52.73 และมีสถานภาพโสด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 69.09 ลักษณะงานที่ทำเป็นงานที่ทำอยู่แล้วระหว่างการศึกษ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 43.64 การนำความรู้ทักษะพื้นฐานไปใช้ส่วนใหญ่ใช้ในการศึกษาต่อ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 56.36 ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปประยุกต์ใช้อยู่ในระดับที่มากจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 76.36

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้ ความกรุณา ช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาอย่างดียิ่ง จาก นางสาวนิตยา จิตภักดี ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอนาทวี นางอุทัยวรรณ บำรุงชาติ ครูชำนาญการพิเศษ และนางสุนิตย์ ไชยถาวร ครูชำนาญการพิเศษ ซึ่งได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ ให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยตระหนักถึงความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของท่านและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณข้าราชการครูและบุคลากร กศน. อำเภอนาทวี ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัย ฉบับนี้ ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการทำงานวิจัย จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ขอมอบแด่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทุกท่าน เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

คณะผู้จัดทำวิจัย กลุ่มงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
ความสำคัญของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	2
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีการติดตามและการประเมินผล	3
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากร	10
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	10
การเก็บรวบรวมข้อมูล	11
การวิเคราะห์ข้อมูล	12
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	12
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	14

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	17
อภิปรายผล.....	17
ข้อเสนอแนะ.....	18
บรรณานุกรม.....	19
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	22
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย.....	24
ภาคผนวก ค ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ.....	26
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	29

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเฉพาะด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษานั้น การศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้สถาบันการศึกษาได้รับทราบข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การศึกษาต่อ การนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในการทำงาน ข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นข้อเท็จจริงว่าหลักสูตรและการเรียนการสอนตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้เรียนได้รับ มีความเหมาะสมสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียน สังคม และสภาพการทำงานได้เพียงใด เพื่อหน่วยงานที่จัดการศึกษาจะได้นำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อสามารถผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ตรงตามความต้องการของสังคมต่อไป ดังปฏิญญาโลกว่าด้วยการอุดมศึกษา กล่าวถึงภารกิจและหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาว่า "ภารกิจในการก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและการปรับปรุงสังคมโดยรวมเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสูงและพลเมืองที่มีความรับผิดชอบเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการดำเนินการของทุกภาคของสังคมโดยการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกันรวมทั้งการมีกอบรมวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ และทักษะระดับสูงโดยใช้หลักสูตรและเนื้อหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒ : ๑๐)

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองบัว จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญา “คิดเป็น” และยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนแต่ละคนมีธรรมชาติที่แตกต่างกัน ทั้งด้านวัย วุฒิภาวะ ความถนัด ความสนใจ วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนมีการดำเนินชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเอง ตามธรรมชาติ เติมตามศักยภาพที่มีอยู่ และเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยจัดการเรียนการสอน ๓ ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองบัว ได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพื่อได้ข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียน สังคม และสภาพการทำงาน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองบัว จังหวัดสงขลา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของ กศน.อำเภอหนองบัว

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยนี้จะทำให้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวีรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อใช้เป็นในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ให้กับนักศึกษาในปัจจุบันให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะตรงตามความต้องการของสังคม นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สำเร็จการศึกษาและได้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายศิษย์เก่าสัมพันธ์ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา แบ่งขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา กศน.อำเภอนาทวีที่สำเร็จการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2564
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา กศน.อำเภอนาทวี จำนวน 55 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ คือ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2564
 - 3.2 ตัวแปรตาม คือ ลักษณะงานที่ทำ การนำความรู้ไปใช้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบข้อมูลการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อของศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาไป
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนและสังคม
3. เป็นการติดตามและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันในการช่วยเหลือด้านการทำงานและการศึกษาต่อ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาในการวิจัยนี้ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลต่างๆของผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ การทำงาน การศึกษาต่อ รวมทั้งการนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง นักศึกษา กศน.อำเภอนาทวี ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีการติดตามและการประเมินผล
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการติดตามและการประเมินผล

ความหมายของการติดตามผล ได้มีผู้อธิบายไว้ดังนี้

คาลวิน (๑๙๗๐ อ้างถึงใน จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล, ๒๕๕๔) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ ดังนี้

๑. เป็นกระบวนการหาข้อมูลหรือข่าวสาร เกี่ยวกับผู้ที่จบการศึกษาไปแล้ว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการแนะแนว และให้บริการต่อผู้จบการศึกษา

๒. เป็นโครงการที่จะรวบรวมสถานภาพของผู้สำเร็จที่เรียนสำเร็จจากหลักสูตรวิชาชีพ เพื่อจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานและการฝึกงานส่วน เซอร์ทเซอร์ และสโตน ได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ว่า คือ วิธีการหนึ่งที่น่ามาใช้เพื่อเป็นเครื่องกำหนดว่า บุคคลมีการพัฒนาในหน้าที่การงานของเขาหรือไม่รวมทั้งการนำไปใช้

สำหรับ เฮย์ และฮอฟสัน ได้กล่าวว่า การติดตามผลเป็นกระบวนการที่จะทำให้ทราบว่า แผนการประกอบอาชีพของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ประสบความสำเร็จเพียงใด และในเวลาเดียวกันก็สามารถประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่อยู่ด้วย

นอกจากนี้ วัชร ทรัพย์มี (๒๕๒๑) ยังได้กล่าวว่า การติดตามผลการศึกษา เป็นการติดตามผลหลังจากที่นักเรียนออกจากโรงเรียนไปแล้ว จะได้ข้อมูลให้ทางโรงเรียนทราบว่านักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว ประกอบอาชีพใด หรือทำงานอะไร นักเรียนประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพียงใด และในทำนองเดียวกัน สุโท เจริญสุข กล่าวว่า การติดตาม เป็นการตรวจวัดผลกาลปฏิบัติงานที่ได้กระทำไปแล้วว่าอยู่ในเกณฑ์ใด มีข้อเสียอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น สุโท เจริญสุข (๒๕๒๑, หน้า ๓๓)

จุดมุ่งหมายของการติดตามผล

อนนต์ อนันตรังสี (๒๕๑๗) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการติดตามผลไว้ว่า เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียน ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนไปแล้วนั้นว่าต้องพบอะไรบ้างในการสมัครงาน การหาแหล่งงาน และการให้ความช่วยเหลือต่อไป นอกจากนี้การติดตามผล ยังเป็นการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเก่า เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้บริหารควรนำมาประกอบการตัดสินใจที่จะปรับปรุงการดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ดีที่สุด และหาข้อมูล ต่าง ๆ มาใช้ในการประเมินผลงานกลุ่มงานแนะแนว

สุชา จันท์ธรม และสุรางค์ จันธรม ได้ให้วัตถุประสงค์ของบริการติดตามผลไว้ว่า เพื่อ

๑. ศึกษาถึงความสามารถในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน

๒. นำผลที่ได้มาปรับปรุงโครงการแนะแนว และหลักสูตรของโรงเรียน
๓. ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนในการผลิตนักศึกษา เพื่อที่จะได้ตรงกับความต้องการของชุมชนต่อไป
๔. ศึกษาว่าผู้ที่สำเร็จออกไปแล้วประสบความสำเร็จในการทำงานหรือไม่เพียงใด
๕. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน และชุมชนได้เป็นอย่างดี
๖. นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิจัยในการแนะแนวต่อไป

ในการติดตามผลที่จะให้บรรลุผลวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ ยูพา อุดมศักดิ์ ได้กล่าวว่าอาจทำได้ ๓ ลักษณะ คือ ติดตามจากผู้สำเร็จการศึกษาไปแต่ละรุ่น ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จ ส่วน วชิร ทรัพย์มี (๒๕๒๑, หน้า ๗๐) ได้ให้วัตถุประสงค์ของการติดตามผลศิษย์เก่า ดังนี้

๑. เพื่อให้นักเรียนปัจจุบันได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ศิษย์เก่าของโรงเรียนประกอบ
๒. เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจอภิปรายเกี่ยวกับข้อมูลด้านอาชีพ
๓. เพื่อให้นักเรียนตระหนักว่า การวางโครงการประกอบอาชีพเป็นสิ่งจำเป็น
๔. เพื่อเป็นการส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างศิษย์เก่า กับนักเรียนปัจจุบัน และระหว่างศิษย์เก่ากับโรงเรียน
๕. นักแนะแนวจะได้ข้อมูลด้านอาชีพของนักเรียนเก่า เป็นการติดตามผล

เซอร์ทเซอร์ และสโตน ยังกล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการติดตามผลนักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไป ก็เพื่อให้ได้ข้อมูลว่าศิษย์เก่ามีการประกอบอาชีพอะไรบ้าง หรือบางคนอาจความสามารถในการประกอบอาชีพอะไรที่นอกเหนือจากสาขาวิชาที่จบการศึกษาไป เพื่อรับทราบความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอน และการให้บริการต่าง ๆ และเพื่อรับแนวคิดในการปรับปรุงการบริการต่าง ๆ ในสถานศึกษานอกจากนี้เพื่อเตือนให้นักศึกษาปัจจุบันได้ตระหนักถึงปัญหาที่จะมีมาในภายหน้า

จากที่ได้กล่าวมานี้ จึงสรุปได้ว่าการติดตามผลเป็นกระบวนการหนึ่ง ที่จะได้ทราบถึงข้อมูล และ พฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อทราบถึงความรู้ความสามารถ และปัญหาในการประกอบอาชีพของบุคคลเหล่านั้น และเพื่อทราบความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งกระทำภายหลังจากที่ได้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันไปแล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลการติดตามมาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาระบบการผลิตบัณฑิตของสถาบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้การติดตามผลยังเป็นสิ่งที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สำเร็จการศึกษาในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพของงาน เพื่อให้การทำงานดีขึ้น และมั่นคงขึ้น และยังเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการศึกษากับผู้สำเร็จการศึกษาอีกด้วย

การประเมินผล

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (๒๕๕๕) ได้กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีการประเมินผล ต่างไปจากทฤษฎีสังคมศาสตร์และทฤษฎีโครงการที่กล่าวมา เพราะทฤษฎีสังคมศาสตร์เป็นความรู้ทางสังคมทั่วไป ส่วนทฤษฎีโครงการเป็นหลักของกาใช้โครงการเพื่อแทรกแซงสังคมและก่อให้เกิดผลกระทบในการเปลี่ยนแปลงสังคม อันมีรากฐานมาจากทฤษฎีสังคมศาสตร์ แต่สำหรับทฤษฎีการประเมินผลเน้นที่วิธีปฏิบัติ หรือเป็นหลักเกณฑ์ หรือคำแนะนำในการปฏิบัติ เพื่อกำหนดว่าการประเมินผลที่ดีหรือเหมาะสมอย่างไรและควรทำอย่างไร ทฤษฎีการประเมินผลเน้นการทำความเข้าใจสิ่งที่ประเมิน ตลอดจนการกำหนดค่านิยมในการประเมิน สร้างความรู้และนำความรู้ไปใช้หรือกล่าวสั้น ๆ ได้ว่า ทฤษฎีการประเมินผลเป็นความรู้ที่ว่าด้วยตัวแบบหรือแนวทางในการประเมินผล

โดยพื้นฐานแล้ว การประเมินผลเป็นการพัฒนาทฤษฎีเพื่อค้นพบทางออกแก้ปัญหา หรือคำตอบสำคัญของปัญหาสังคม โดยผสมผสานองค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์ประยุกต์กับการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ ซึ่งเริ่มจากการหาคำตอบจากปัญหาทางการศึกษา เช่น การวัดผลประเมินผล แล้วเปลี่ยนผ่านไปสู่วงการเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ทั้งองค์การของรัฐและเอกชน

ในขณะเดียวกัน แนวคิดการประเมินผลก็ได้เปลี่ยนแปลงระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๓๓ จากการประเมินผลเชิงเดี่ยว (Monolithic) เป็นการประเมินผลเชิงพหุ (Pluralist) ได้แก่ การประเมินผลด้วยหลายวิธีการ การจัดหลายวิธี ใช้เกณฑ์การประเมินผลหลายเกณฑ์ มีหลากหลายมุมมองผู้รับข้อมูลหลายกลุ่ม และความสนใจหลายสาขา

Donaldson and Lipsey (๒๐๐๖ อ้างถึงใน เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, ๒๕๕๕, หน้า ๖๓)

การประเมินผลส่วนใหญ่ในอดีตกระทำตามหลักปฏิบัติที่แต่ละคนยึดถือ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหลักวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยไม่ค่อยสนใจการทฤษฎีการประเมินผล แต่กระนั้นนักประเมินผลก็ควรสนใจทฤษฎีการประเมินผล เพราะเป็นแกนกลางของความรู้ในวิชาชีพประเมินผล ทฤษฎีการประเมินผลมีบทบาทด้านบวก ๕ ประการ ดังนี้

๑. ทฤษฎีการประเมินผลช่วยให้เกิดการสื่อสารระหว่างนักประเมินผลทั่วโลกทำให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจและเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดและการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการประเมินผลรวมทั้งใช้เป็นหลักเหตุผลสำหรับแนะนำด้านระเบียบวิธีการและการปฏิบัติในการประเมินผล

๒. ทฤษฎีการประเมินผลเป็นสื่อกลางระหว่างนักประเมินผลกับผู้บริหาร เพราะปัจจุบันทฤษฎีการประเมินผลเป็นแนวทางและวิธีการที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป จึงทำให้ผู้ให้เงินสนับสนุนและผู้ใช้ผลวิจัยเข้าใจ และสามารถแจ้งความต้องการและความสนใจแก่นักประเมินผลได้ นักประเมินผลสามารถเลือกแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมกับผู้ให้เงินสนับสนุนและผู้ใช้ประโยชน์แต่ละราย

๓. ทฤษฎีการประเมินผลช่วยผู้บริหารหรือผู้มีส่วนได้เสียปรับปรุงการทำงาน เช่น นักประเมินผลช่วยผู้มีส่วนได้เสียตัดสินใจเกี่ยวกับการบริการ กำหนดนโยบาย ทิศทางขององค์การ สร้างความรู้และทักษะ พัฒนาความคิดในการปรับปรุง ช่วยให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพต่อเนื่องและทำให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับองค์การ ทำให้เกิดการความร่วมมือรับผิดชอบหรือการตัดสินใจคุณค่า แก่โครงการหรือสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์การ เช่น ผู้ลงทุน อาสาสมัครช่วยงาน เจ้าหน้าที่และผู้ให้เงินสนับสนุน อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีการประเมินผลก็มีข้อจำกัดเช่นกัน ข้อจำกัดที่สำคัญ คือ การประเมินผลต้องเหมาะสมกับโครงการและระยะเวลา ดังนั้นการประเมินผลและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียต้องคาดการณ์และวางแผนให้สอดคล้องกับความเป็นจริง

๔. ทฤษฎีการประเมินผลช่วยให้เข้าใจการวิจารณ์และตอบโต้การวิจารณ์ได้ดีขึ้นเพราะหากการวิจารณ์ใช้ทฤษฎีการประเมินผลต่างไปจากผู้ถูกวิจารณ์ ก็ย่อมไม่เป็นการยุติธรรมต่อผู้ถูกวิจารณ์

๕. ทฤษฎีการประเมินผลช่วยให้เลือกใช้ทฤษฎีได้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพราะทฤษฎีการประเมินผลไม่ได้รับประกันว่าเมื่อนำไปปฏิบัติจะประสบผลสำเร็จ บางทฤษฎีอาจไม่ได้ผลหรือเป็นอันตราย แต่ทฤษฎีทุก ๆ ทฤษฎีย่อมเหมาะสมกับสถานการณ์หนึ่งมากกว่าสถานการณ์อื่น การเข้าใจข้อจำกัดและบทบาทของแต่ละทฤษฎีจึงเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการปฏิบัติ ดังนั้น กรอบแนวคิดหรือตัวแบบที่เป็นหลักและมาตรฐานในการปฏิบัติจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการประเมินผล

ความหมายของการประเมินผล

สังคมวิชาการและวิชาชีพด้านการประเมินผล ใช้ศัพท์วิชาการภาษาไทยที่แปลมาจากภาษาอังกฤษว่า Evaluation กล่าวคือ บางคนใช้คำว่า การประเมิน บางคนใช้คำว่า การประเมินผล หรือบางคนก็ใช้ทดแทนกัน ซึ่งอาจแปลมาจากพจนานุกรมแต่ละเล่มแตกต่างกันแล้วแต่ลักษณะของสิ่งที่จะตัดสิน แต่ราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๔๖, หน้า ๖๖๔) แยกความหมายของคำ ประเมิน และ ประเมินผล ไว้แตกต่างกัน ในที่นี้ขอใช้คำว่า การประเมินผล (Evaluation) เหมือนกับที่บางท่านใช้อยู่ ซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๔๖, หน้า ๖๖๔) ให้ความหมาย ประเมินผล (คากิริยา) หมายถึง พิจารณาและวัดคุณค่าของกิจการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น ประเมินผลการสัมมนา ประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีของบริษัท (การศึกษา) วัดคุณค่าหรือผลความก้าวหน้าการศึกษา เช่น การสอบไล่เป็นวิธีประเมินผลการศึกษาวิธีหนึ่ง

บอยล์ (Boyle ๑๙๘๕, pp. ๖ อ้างถึงใน บุญธรรม จิตต์อนันต์, ๒๕๔๐, หน้า ๑๓๙) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นการส่งเสริมกระบวนการของการตัดสินใจสำเร็จสิ่งที่เผยแพร่และเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

สิน พันธุ์พินิจ (๒๕๕๕, หน้า ๑๓๒-๑๓๕) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินผล คือ การเปรียบเทียบระหว่างวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้กับผลที่ปรากฏจากการปฏิบัติตามแผน เป็นกระบวนการของการตัดสินใจคุณค่า คุณภาพของโครงการ อันรวมถึงแผนโครงการวิธีการและผล หรือผลกระทบ โดยมีการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ประสิทธิภาพ/ หรือประสิทธิภาพของโครงการเพื่อนำไปแก้ปัญหาที่ซับซ้อนของสังคม

จากความหมายของการประเมินผลข้างต้น สรุปได้ว่าการประเมินผลเป็นการพิจารณาเปรียบเทียบตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตามนัยของความหมายนี้ การประเมินผลโครงการจะมุ่งที่จะตัดสินผลทั้งหมดของโครงการ คือ วัตถุประสงค์ของโครงการ ที่คาดว่าจะมีผลได้ ผลลัพธ์ และผลกระทบที่ได้ดำเนินการไปแล้ว กล่าวได้ว่าโดยอุดมการณ์แล้ว การประเมินผลไม่ได้มุ่งที่จะค้นหาคำตอบที่เป็นจำนวนหรือเชิงปริมาณของความสำเร็จ แต่จะประเมินบทบาทของโครงการที่ดำเนินการไปแล้ว ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงที่ไม่คาดหวัง สิ่งที่เป็นประโยชน์ และสิ่งที่เป็นภัยด้วย

ความสำคัญของการประเมินผล

สิน พันธุ์พินิจ (๒๕๕๕) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินผลไว้ว่า การประเมินผลเป็นภารกิจของสถาบัน และเป็นวิชาชีพขั้นสูงที่จะต้องได้รับการอบรมมาเป็นอย่างดี จึงจะมีความรู้ความสามารถเป็นนักประเมินผลมืออาชีพได้ ยุคโลกาภิวัตน์ การประเมินผลเป็นเครื่องมือของการบริหารงานที่สำคัญ นอกเหนือจากการวางแผน เพราะเป็นกลไกในการตรวจสอบ ตัดสินคุณธรรม และคุณค่า ตลอดจนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการและงานต่าง ๆ ของหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนที่ดำเนินการไปแล้วนับตั้งแต่ศาสตร์ของการประเมินผลโครงการได้เกิดขึ้นมา ได้แสดงบทบาทให้สังคมยอมรับถึงศักยภาพความสำคัญหลายด้าน ถ้าหากจะมองความสำคัญด้านอาชีพและความสำคัญด้านการบริหารแล้ว

กระบวนการการประเมินผล

บุญธรรม จิตต์อนันต์ (๒๕๔๐) เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าการประเมินผลทุกวันนี้ต้องการวิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ และสร้างความก้าวหน้าด้วยความพยายามตรวจสอบวัตถุประสงค์และฐานคติของโครงการ พัฒนาเกณฑ์วัดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ตลอดจนระบุผลข้างเคียงทางลบ อันนำไปสู่ข้อสรุปต่อไป เงื่อนไขเบื้องต้นของการวิจัยประเมินผลจึงมี ๓

ประการ ได้แก่ (๑) เป็นวิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ (๒) มีวัตถุประสงค์ และ (๓) มีเกณฑ์ประเมินผล ซึ่งไม่ใช่การตัดสินใจโดยอาศัยความรู้สึกส่วนตัว

Franklin and Thrasher (๑๙๗๖, pp. ๙๒-๙๓ อ้างถึงใน เรื่องวิทยุ เกษสุวรรณ, ๒๕๕๕, หน้า ๗๓-๗๔) สำหรับกระบวนการประเมินผลเริ่มต้นจากการเลือกโครงการที่จะนำไปประเมิน ต่อจากนั้นจึงบริหารการประเมินผล สรุปผลและนำผลวิจัยไปใช้ ด้านการเลือกโครงการก็ต้องมีเหตุผลในการเลือกโครงการเพื่อนำมาประเมินผล อาจได้แก่

๑. โครงการดำเนินการไปไม่ได้ดังคาดหวัง จึงจำเป็นต้องประเมินผลเพื่อหาทางแก้ไข
๒. จำเป็นต้องประเมินความสำเร็จ เพื่อกำหนดว่าองค์ประกอบหรือปัจจัยความสำเร็จใดที่สามารถนำไปใช้ในที่อื่นได้
๓. จำเป็นต้องประเมินผลความสำเร็จ เพื่อกำหนดว่าองค์ประกอบหรือปัจจัยความสำเร็จใดที่สามารถนำไปใช้ในที่อื่นได้

๔. โครงการได้นำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ จึงจำเป็นต้องประเมินผลเพื่อกำหนดว่าเทคโนโลยีดังกล่าวมีประโยชน์ต่อโครงการมากน้อยเพียงใด

๕. ได้กำหนดให้การประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานของโครงการจึงต้องประเมินผลในฐานะที่เป็นงานประจำ

กระบวนการประเมินผลมีลักษณะเป็นวงจร เริ่มจากขั้นการก่อตัวของค่านิยมและในที่สุดก็กลับมาสู่ขั้นก่อตัวของค่านิยมอีก

๑. การก่อตัวของค่านิยม (Value formation) การประเมินผลมักเริ่มด้วยการก่อตัวของค่านิยม ไม่ว่าจะแสดงออกหรือไม่ก็ตาม เช่น ค่านิยมที่เห็นว่าการมีชีวิตอยู่ยาวนานเป็นสิ่งที่ดี เป็นต้น

๒. กำหนดจุดมุ่งหมาย (Goal setting) หรือวัตถุประสงค์ (Objectives) เมื่อมีค่านิยมแล้วจึงกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป็นไปตามค่านิยมนั้น การกำหนดจุดมุ่งหมายจึงเกิดตามหลังหรือพร้อมกันกับค่านิยม เช่น กำหนดว่าคนควรเป็นโรคหัวใจน้อยลง หรือคนไม่ควรตายด้วยโรคมะเร็งมากเกินไป การกำหนดจุดมุ่งหมายได้รับแรงผลักดันจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ เงิน ทรัพยากร และความพยายาม

๓. วัดการบรรลุจุดมุ่งหมาย (Measuring goal attainment) หลังจากกำหนดจุดมุ่งหมายได้แล้ว ขั้นต่อไป คือ วัดการบรรลุจุดมุ่งหมาย เช่น หากกำหนดว่าคนไม่ควรตายด้วยมะเร็งมากเกินไป ก็ต้องกำหนดวิธีการค้นคว้าว่ามีคนตายจากมะเร็งเท่าใด เช่น ดูจากสถิติสำหรับธรรมชาติของการประเมินผลจะขึ้นอยู่กับวิธีการวัดการบรรลุผลจุดมุ่งหมายเป็นสำคัญ

๔. การระบุกิจกรรมที่มุ่งสู่จุดมุ่งหมาย (Identifying goal activity) หรือการวางแผนโครงการ (Program planning) เช่น กรณีของโรคมะเร็ง โครงการอาจมีกิจกรรมตรวจหาและบำบัดมะเร็งแต่เนิ่น ๆ เพื่อไม่ให้คนตายด้วยมะเร็ง โครงการอาจมีกิจกรรมตรวจหาและบำบัดมะเร็งแต่เนิ่น ๆ เพื่อไม่ให้คนตายด้วยมะเร็งมากตามจุดมุ่งหมาย

๕. การนำกิจกรรมตามจุดมุ่งหมายหรือโครงการไปปฏิบัติ (Putting goal activity into operation) เช่น การเริ่มลงมือตรวจและกระตุ้นให้คนมาตรวจมะเร็ง

๖. การประเมินผลโครงการ (Program evaluation) เมื่อปฏิบัติแล้วในเวลาต่อมาก็ต้องประเมินเพื่อดูว่าการปฏิบัติการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ สำหรับการประเมินผลนั้นต้องใช้ดุลพินิจเพื่อดูคุณค่าของกิจกรรมที่นำไป

ซึ่งเป็นการย้อนกลับไปสู่ขั้นการก่อตัวของค่านิยมอีก เช่น บางคนอาจกล่าวว่าเป็นการตีที่ได้มาตรฐานมะเร็ง หรือเมื่อการประเมินผลการดำเนินไปจนถึงขั้นสุดท้ายแล้วอาจพบค่านิยมใหม่ยืนยันค่านิยมเก่า ประเมินค่านิยมเดิมซ้ำหรือเกิดการกำหนดค่านิยมใหม่ เช่น ค่านิยมเก่ากล่าวว่า “เป็นการดีที่มีชีวิตอยู่ได้นาน” แต่ค่านิยมใหม่อาจกล่าวว่า “เป็นการดีที่มีชีวิตอยู่ได้ถึง ๑๐๐ ปี หากว่ายังมีสุขภาพดีอยู่ แต่ถ้าสุขภาพไม่ดีก็ไม่ควรอยู่เกิน ๘๐ ปี” เป็นต้น

ในความเป็นจริง เมื่อกระบวนการประเมินผลเริ่มขึ้น กิจกรรมเกิดขึ้นอยู่แล้วนักประเมินผลอาจเข้ามาประเมินในขั้นตอนใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องเริ่มด้วยการก่อตัวของค่านิยมเสมอไป ค่านิยมและจุดมุ่งหมายอาจมีอยู่แล้ว รวมทั้งลำดับขั้นของการปฏิบัติอาจแตกต่างกันไปและการปฏิบัติอาจเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันหลาย ๆ ชั้นก็ได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (๒๕๕๒, บทคัดย่อ) การวิจัยเรื่อง การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา ๒๕๕๑ ผลปรากฏดังนี้ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาจากคณะ วิทยาการจัดการ และสำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สถานภาพการทำงาน พบว่าส่วนใหญ่ทำงานแล้ว ร้อยละ ๖๗.๖๐ รองลงมาคือ ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ ร้อยละ ๒๖.๑๐ ในส่วนของประเภทงานที่ทำ ส่วนใหญ่พนักงานบริษัท/ องค์กรธุรกิจเอกชน ในด้านของความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้ทำงาน คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ส่วนใหญ่เงินเดือนที่ได้รับต่ำกว่าวุฒิ (๗,๙๔๐) ความรู้สึกพอใจต่องานที่ทำส่วนใหญ่พอใจ ระยะเวลาที่ไ้งานทำหลัง สำเร็จการศึกษา ไ้งานทันที ในด้านงานที่ทำนั้นตรงกับสาขาที่เรียนมา การนำความรู้จากสาขาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงานที่ทำอยู่ในระดับมาก ในส่วนของผู้ที่ยังไม่ทำงานนั้นสาเหตุ ที่ยังไม่ได้งานทำ เพราะรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ไม่มีปัญหาในการหางานทำ ในด้านความต้องการศึกษาต่อ ส่วนใหญ่ ไม่ต้องการศึกษาต่อ ส่วนผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในการศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ ระดับปริญญาโท สาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ คือต่อยอดสาขาวิชาเดิม สถาบันที่ต้องการศึกษาต่อส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐบาล เหตุผลที่ศึกษาต่อ คืองานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี รายวิชาที่ควรเพิ่มในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

สำหรับการสำรวจการประกอบอาชีพของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ เป็นพนักงาน/ ลูกจ้างเอกชน (ร้อยละ ๗๘.๒) และทำงานเต็มเวลา (ร้อยละ ๙๔.๔) งานที่ทำส่วนใหญ่ เป็นงานใหม่ที่ทำภายหลังจากสำเร็จการศึกษา (ร้อยละ ๗๖.๔) และทำงานในสาขาไอที/ คอมพิวเตอร์ (ร้อยละ ๒๑.๕) บัณฑิตส่วนใหญ่ได้ค่าตอบแทนจากงานที่ทำระหว่าง ๗,๕๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท (ร้อยละ ๓๙.๒) และได้ใช้ความรู้จากวิชาที่เรียนกับหน้าที่การงานในระดับมาก (ร้อยละ ๔๓.๖) บัณฑิตที่ ทำงานแล้วรู้สึกพึงพอใจต่องานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน (ร้อยละ ๘๔.๖) และส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน (ร้อยละ ๓๑.๐)

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีงานทำของบัณฑิตวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ พบว่า ๑) ปัจจัยด้านเพศ หลักสูตรการศึกษา ผลการศึกษา และสาขาวิชาที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับ การมีงานทำของบัณฑิต ๒) ปัจจัยด้านผลการศึกษามีความสัมพันธ์กับจำนวนแหล่งงานที่สมัครของ บัณฑิต ๓) ปัจจัยด้านสาขาวิชาที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับการพบปัญหาในการหางานทำของบัณฑิต

ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประกอบอาชีพของบัณฑิตวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ พบว่า ๑) ปัจจัยด้านผล การศึกษามีความสัมพันธ์กับประเภทงานที่ทำของบัณฑิต ๒) ปัจจัยด้าน เพศ หลักสูตรการศึกษา คณะ และสาขาวิชาที่ ศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับสาขางานที่ทำของบัณฑิต

ทัศนาก ทอภักดี (๒๕๕๑, หน้า ๔๑-๔๔) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน บุคลิกภาพ ค่านิยมในอาชีพกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ ๓ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนทั้งหมด ๗๗๐ คน ส่วนใหญ่ เป็นนักเรียนหญิง จำนวน ๔๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕ มี ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๖๐ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๘ ลักษณะของครอบครัว ครอบครัวเดี่ยว คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๑ สถานภาพของครอบครัวอยู่ ด้วยกัน จำนวน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๒ บิดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๖ และมารดาจบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๒ ตามลำดับ สถานภาพการทำงานของบิดาทำงานนอกร้านจำนวน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๗ และมารดาทำงานนอก คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๕ เด็กส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแสดงตัวจำนวน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๕ และ พบต่อไปอีกว่า กลุ่มอาชีพที่ เลือกเป็นส่วนใหญ่คือ กลุ่มอาชีพ ทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ รองลงมาคือ กลุ่ม อาชีพบริการ ลูกค้า กลุ่มอาชีพวิจิตรศิลป์ กลุ่มอาชีพการจัดการตามลับ และกลุ่มอาชีพที่นักเรียนเลือกน้อยที่สุดคือ กลุ่ม อาชีพ การจัดการเครื่องจักรที่มีเพียง ๒ คนเท่านั้น

นอกจากนี้ยังพบว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา รายได้ของ ครอบครัวต่อ เดือน ค่านิยมในอาชีพด้านสภาพแวดล้อม ด้านสุนทรีย์ ด้านบริการสังคมและด้านการกระตุ้น ให้ใช้ปัญญาที่มีความสัมพันธ์ กับการเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นตัวแปรลักษณะของครอบครัว สถานภาพของครอบครัว สถานภาพการ ทำงานของบิดาและมารดา บุคลิกภาพเก็บตัว แสดงตัว ค่านิยมใน อาชีพโดยรวม ค่านิยมในอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้าน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา กศน.อำเภอนาทวีที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ทั้งสิ้น จำนวน 55 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะและโครงสร้างของแบบสำรวจ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสำรวจผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา โดยแบบสำรวจ แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 2 จบการศึกษาระดับ
- ส่วนที่ 3 ศึกษาอยู่ กศน.ตำบล
- ส่วนที่ 4 ลักษณะงานที่ทำ
- ส่วนที่ 5 การนำความรู้ทักษะพื้นฐานไปใช้
- ส่วนที่ 6 ระดับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

จากแบบสอบถามมีการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยนำ แบบสอบถามที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน

พิจารณาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Object Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปสอบถามในการเก็บข้อมูลจริง

IOC หมายถึง ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ถึง -1 ข้อคำถามที่มีความตรงตามเนื้อหาจะมีค่า IOC เข้าใกล้ 1.00 ถ้าข้อใดมีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรจะปรับปรุงข้อคำถามใหม่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดสามารถคำนวณได้

จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดที่ได้อบรมตรวจสอบ

ค่าคะแนน 1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค

0 หมายถึง ข้อคำถามไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค

-1 หมายถึง ข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของ การวิจัยและสร้างเครื่องมือวิจัย ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. กำหนดขอบเขตในส่วนของเนื้อหาของคำถามจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประเด็นที่ต้องการทำการสำรวจ เพื่อให้ครอบคลุมตัวแปรต่าง ๆ ที่ทำการศึกษา

3. ดำเนินการสร้างแบบสำรวจ โดยมี 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาจาก กศน.อำเภอนาทวี ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับ ลักษณะ ส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ- สกุล เลขบัตรประชาชน วัน/เดือน/ปี เกิด อายุ สถานภาพ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ส่วนที่ 2 จบการศึกษาระดับ เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับที่จบการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย

ส่วนที่ 3 ศึกษาอยู่ กศน.ตำบล เป็นคำถามปลายปิดที่สอบถามสถานที่ศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา

ส่วนที่ 4 ลักษณะงานที่ทำ เป็นคำถามที่ให้ผู้สำเร็จการศึกษาระบุนงานที่ทำระหว่างศึกษา หรืองานที่ได้หลังจากสำเร็จการศึกษา และอื่นๆ

ส่วนที่ 5 การนำความรู้ทักษะพื้นฐานไปใช้ เป็นคำถามเกี่ยวกับการนำความรู้พื้นฐานไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต นำความรู้พื้นฐานไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ นำความรู้พื้นฐานไปประยุกต์ใช้เพื่อการศึกษา ต่อ

ส่วนที่ 6 ระดับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เป็นคำถามเกี่ยวกับการนำความรู้ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในระดับใด (มาก ปานกลาง น้อย)

4. นำแบบสำรวจผู้จบการศึกษาชั้นพื้นฐาน ให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตอบแบบสำรวจ

5. นำแบบสำรวจผู้จบการศึกษาชั้นพื้นฐานที่ได้กลับมาตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน สมบูรณ์ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยโดยการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาจัดระเบียบข้อมูล และสรุปเป็นรายประเด็นข้อคำถาม ดังต่อไปนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษา โดยใช้การร้อยละและนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด โดยแยกออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

5.2.1 จุดเริ่มต้นของการรวมกลุ่มอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากขิง

5.2.2 ปัญหาและอุปสรรคในการรวมกลุ่มอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากขิง

5.2.3 แนวทางการนำผลิตภัณฑ์สินค้าประชาสัมพันธ์และจัดจำหน่าย

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

หลังจากได้ข้อมูลแบบสำรวจกลับคืนมา ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกแบบสำรวจที่สมบูรณ์ที่สุด ตอบครบถ้วน นำไปบันทึกข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1. 1.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{x} คือ ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ คือ ผลรวมคะแนนทั้งหมด

N คือ จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง

2. ร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\bar{X}}{N} \times 100$$

โดยที่ \bar{X} แทน คะแนนที่ได้
N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 117)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็น
ของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสำรวจในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นที่ 1 ปีการศึกษา 2564 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 55 คน การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจ ผู้ศึกษาได้นำมาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ในการตอบแบบสำรวจ หลังจากนั้นจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษา นำเสนอออก 6 ส่วนดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ที่	อายุ (ปี)							สถานภาพ		
	15-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	โสด	สมรส	หย่าร้าง
จำนวน	29	19	3	0	3	0	1	38	17	0
คิดเป็นร้อยละ	52.73	34.55	5.45	0	5.45	0	1.82	69.09	30.91	0

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจาก กศน.อำเภอนาทวี ในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2564 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15-20 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 52.73 อายุระหว่าง 21-25 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 34.55 อายุระหว่าง 26-30 ปีและอายุระหว่าง 36-40 ปีมีจำนวนแต่ละช่วงอายุจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.45 และช่วงอายุระหว่าง 46-50 ปีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.82 ส่วนสถานภาพที่ผู้สำเร็จการศึกษาจาก กศน.อำเภอนาทวี ในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2564 ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 69.09 สถานภาพสมรส จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 30.91

ตารางที่ 2 จบการศึกษาระดับ

ที่	ระดับการศึกษา		
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย
จำนวน	0	20	35
คิดเป็นร้อยละ	0	36.37	63.63

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจาก กศน.อำเภอนาทวี ในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2564 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 63.63 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 36.37

ตารางที่ 3 ศึกษาอยู่ กศน.ตำบล

ที่	กศน.ตำบล										
	ฉวาง	นาหมอศรี	คลองทราย	คลองกวาง	ทับช้าง	ประกอบ	สะท้อน	ท่าประดู่	ปลักหนู	นาทวี	ศรช.อำเภอนาทวี
จำนวน		25	0	0	0	30	0	0	0	0	0
คิดเป็นร้อยละ		45.45	0	0	0	54.55	0	0	0	0	0

ตารางที่ 4 ลักษณะงานที่ทำ

ที่	ลักษณะงานที่ทำ		
	เป็นงานที่ทำอยู่แล้วระหว่างการศึกษา	เป็นงานที่ได้ทำหลังจบการศึกษา	อื่นๆ
จำนวน	24	11	20
คิดเป็นร้อยละ	43.64	20	36.36

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจาก กศน.อำเภอนาหวี ในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2564 ลักษณะงานที่ทำงานส่วนใหญ่เป็นงานที่ทำอยู่แล้วระหว่างการศึกษ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 43.64 รองลงมาคืองานอื่นๆ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 และน้อยที่สุด คืองานที่ได้ทำหลังจบการศึกษา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 20

ตารางที่ 5 การนำความรู้ทักษะพื้นฐานไปใช้

ที่	การนำความรู้ทักษะพื้นฐานไปใช้		
	ใช้ในการดำเนินชีวิต	ใช้ในการประกอบอาชีพ	ใช้ศึกษาต่อ
จำนวน	23	18	31
คิดเป็นร้อยละ	41.82	32.73	56.36

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจาก กศน.อำเภอนาหวี ในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2564 ส่วนใหญ่นำความรู้ทักษะพื้นฐานไปใช้ในการศึกษาต่อ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 56.36 รองลงมาคือ การนำความรู้ทักษะพื้นฐานไปใช้ในการดำเนินชีวิต จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 41.82 และน้อยที่สุดคือการนำความรู้ทักษะพื้นฐานไปใช้ในการประกอบอาชีพ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 32.73

ตารางที่ 6 ระดับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

ที่	ระดับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
จำนวน	42	13	0
คิดเป็นร้อยละ	76.36	23.64	0

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจาก กศน.อำเภอนาหวี ในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2564 มีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 76.36 รองลงมาระดับปานกลาง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 23.64

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษา เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

การวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษา กศน.อำเภอนาทวีที่สำเร็จการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 55 คน ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรอิสระ คือ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2564 ตัวแปรตาม คือ ลักษณะงานที่ทำ การนำความรู้ไปใช้ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสำรวจผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ผลการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 คน ประกอบด้วย อายุ สถานภาพ ระดับที่สำเร็จการศึกษา กศน.ตำบลที่สำเร็จการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 15-20 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 52.73 และมีสถานภาพโสด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 69.09 ลักษณะงานที่ทำเป็นงานที่ทำอยู่แล้วระหว่างการศึกษานอกระบบจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 43.64 การนำความรู้ทักษะพื้นฐานไปใช้ส่วนใหญ่ใช้ในการศึกษาต่อ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 56.36 ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปประยุกต์ใช้อยู่ในระดับที่มากจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 76.36

อภิปรายผล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา จากผลการวิจัย เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา อภิปรายผลได้ดังนี้

ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15-20 ปี ซึ่งช่วงอายุนี้เป็นช่วงอายุที่เหมาะสมแก่การศึกษา ยังมีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ส่วนใหญ่สถานภาพโสด อาจเนื่องมาจากสถานภาพโสดเป็นสถานที่ที่ไม่มีครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบดูแลจึงทำให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพโสด ลักษณะการทำงานส่วนใหญ่ผู้สำเร็จการศึกษาที่มาเรียนกับ กศน.อำเภอนาทวี เป็นผู้ที่มิงานทำอยู่แล้ว เป็นผู้ที่มีความต้องการวุฒิการศึกษา เพื่อใช้ในการทำงาน และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. แบบสำรวจครั้งต่อไปควรระบุหน่วยงานที่ทำ/สถาบันที่ศึกษาต่อและหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานนั้นให้ชัดเจน
2. ควรมีการวิจัยเพื่อติดตามผู้สำเร็จการศึกษาในทุกปีการศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

บรรณานุกรม

- จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล. (2554). *การติดตามบัณฑิตหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยรังสิต*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. (2552). *รายงานการติดตามผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2551*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุนิดา กุฎอินทร์. (2550). *การติดตามภาวการณ์มีงานทำ ความต้องการ และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจที่สำเร็จการศึกษา ปี 2549 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระนคร*. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคโนโลยีการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุนทร คำโตนดและคณะ.(2529). *การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูงและระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยศรีนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2521-2524*. สกลนคร: วิทยาลัยศรีนครสวรรค์.
- Mayer, K. E. (2004). *How to really create a successful business plan* (4th ed.). Needham,Massachusetts: Upson Publishing.
- Moorman, J. W., & Halloran, J. W. (2006). *Successful business planning for entrepreneurs*. Ohio: Thomson South-Western.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นางสาวนิตยา	จิตภักดี	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอนาทวี
2. นางอุทัยวรรณ	บำรุงชาติ	ครูชำนาญการพิเศษศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี
3. นางสุนิตย์	ไชยถาวร	ครูชำนาญการพิเศษศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี

ภาคผนวก ข

แบบแบบสำรวจผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการวิจัย

แบบสำรวจผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้หรือไปประยุกต์ใช้
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี

ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อ-สกุล.....เลขบัตรประจำตัวประชาชน.....
วัน/เดือน/ปี เกิด.....อายุ.....ปี สถานภาพ โสด สมรส หย่าร้าง อื่นๆ.....
ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ หมู่ที่..... ถนน..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด..... เบอร์โทรศัพท์มือถือ.....
จบการศึกษาภาคเรียนที่ ปีการศึกษา.....

จบการศึกษาระดับ

- ประถม
 มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย

ศึกษาอยู่ กศน.ตำบล

☐ กศน.ตำบลฉวาง	☐ กศน.ตำบลนาหมอศรี	☐ กศน.ตำบลคลองทราย
☐ กศน.ตำบลคลองกวาง	☐ กศน.ตำบลปลักหนู	☐ กศน.ตำบลสะทอน
☐ กศน.ตำบลประกอบ	☐ กศน.ตำบลทับช้าง	☐ กศน.ตำบลท่าประดู่
☐ กศน.ตำบลนาทวี	☐ ศรช.เทศบาล	☐ อื่นๆ(ระบุ).....

ลักษณะงานที่ทำ

- เป็นงานที่ทำอยู่แล้วระหว่างศึกษา
 เป็นงานที่ได้ทำหลังสำเร็จการศึกษา
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

การนำความรู้ทักษะพื้นฐานไปใช้

- นำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้/ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
 นำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพ
 นำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้เพื่อการศึกษาต่อ

ท่านสามารถนำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับมาประยุกต์ใช้อยู่ในขณะนี้เพียงใด

- มาก ปานกลาง น้อย

ภาคผนวก ค
ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
เรื่อง การพัฒนากลุ่มอาชีพแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากชิง
ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 1 แบบสำรวจเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุป
		1	2	3		
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์						
1	ชื่อ-สกุล	1	1	1	1	ใช้ได้
2	เลขบัตรประจำตัวประชาชน	1	1	1	1	ใช้ได้
3	วัน เดือน ปี เกิด	1	1	1	1	ใช้ได้
4	อายุ	1	1	1	1	ใช้ได้
5	สถานภาพ	1	1	1	1	ใช้ได้
6	ที่อยู่	1	1	1	1	ใช้ได้
7	เบอร์โทรศัพท์	1	1	1	1	ใช้ได้
8	ภาคเรียน ปีที่จบการศึกษา	1	1	1	1	ใช้ได้

ส่วนที่ 2 แบบสำรวจเกี่ยวกับระดับการศึกษาที่จบ

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุป
		1	2	3		
1	ประถม	1	1	1	1	ใช้ได้
2	มัธยมศึกษาตอนต้น	1	1	1	1	ใช้ได้
3	มัธยมศึกษาตอนปลาย	1	1	1	1	ใช้ได้

ส่วนที่ 3 แบบสำรวจเกี่ยวกับสถานที่ศึกษา

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุป
		1	2	3		
1	กศน.ตำบลฉาง	1	1	1	1	ใช้ได้
2	กศน.ตำบลนาหมอศรี	1	1	1	1	ใช้ได้
3	กศน.ตำบลคลองทราย	1	1	1	1	ใช้ได้
4	กศน.ตำบลกวาง	1	1	1	1	ใช้ได้
5	กศน.ตำบลทับช้าง	1	1	1	1	ใช้ได้
6	กศน.ตำบลประกอบ	1	1	1	1	ใช้ได้
7	กศน.ตำบลสะทอน	1	1	1	1	ใช้ได้
8	กศน.ตำบลท่าประดู่	1	1	1	1	ใช้ได้
9	กศน.ตำบลปลักหนู	1	1	1	1	ใช้ได้
10	กศน.ตำบลนาทิว	1	1	1	1	ใช้ได้
11	อื่นๆ	1	1	1	1	ใช้ได้

ส่วนที่ 4 แบบสำรวจเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำ

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุป
		1	2	3		
1	เป็นงานที่ทำอยู่แล้วระหว่างศึกษา	1	1	1	1	ใช้ได้
2	เป็นงานที่ได้ทำหลังสำเร็จการศึกษา	1	1	1	1	ใช้ได้
3	อื่นๆ	1	1	1	1	ใช้ได้

ส่วนที่ 5 แบบสำรวจเกี่ยวกับการนำความรู้ทักษะพื้นฐานไปใช้

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุป
		1	2	3		
1	นำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้/ประยุกต์ใช้ ในการดำเนินชีวิต	1	1	1	1	ใช้ได้
2	นำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้ในการ	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุป
	ประกอบอาชีพ					
3	นำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้เพื่อการศึกษา ต่อ	1	1	1	1	ใช้ได้

ส่วนที่ 6 แบบสำรวจเกี่ยวกับระดับการนำความรู้ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปประยุกต์ใช้

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุป
		1	2	3		
1	มาก	1	1	1	1	ใช้ได้
2	ปานกลาง	1	1	1	1	ใช้ได้
3	น้อย	1	1	1	1	ใช้ได้

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวรณิดา เอกพิทักษ์
วัน เดือน ปีเกิด	9 มีนาคม 2533
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
ที่อยู่ปัจจุบัน	192/9 หมู่ 6 ตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา 90280
ที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี
ตำแหน่ง	ครูผู้ช่วย
ประวัติการศึกษา	<p>พ.ศ. 2551 มัธยมศึกษา โรงเรียนส่งเสริมศาสนาวินิจฉัยนิธิ จังหวัดสงขลา</p> <p>พ.ศ. 2555 วิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา</p> <p>พ.ศ.2561 ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา</p>

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสิริมา หีมมะหมัด
วัน เดือน ปีเกิด	11 มีนาคม 2528
สถานที่เกิด	อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา
ที่อยู่ปัจจุบัน	45 หมู่ 8 ตำบลขุนตัดหวาย อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา 90130
ที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี
ตำแหน่ง	ครูผู้ช่วย
ประวัติการศึกษา	<p>พ.ศ. 2539 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ โรงเรียนอุดมศึกษาพนิชยการ</p> <p>พ.ศ. 2544 ปริญญาตรี (บธ.บ) สาขา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา</p> <p>พ.ศ. 2553 ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา</p>

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายอำมหัดบุรฮัม เจะเลาะ
วัน เดือน ปีเกิด	13 มีนาคม 2523
สถานที่เกิด	อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี
ที่อยู่ปัจจุบัน	22/3 หมู่ 4 ตำบลไทรทอง อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี 94220
ที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนาทวี
ตำแหน่ง	ครูผู้ช่วย
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง สาขาวิชาสุขศึกษา วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดยะลา พ.ศ. 2545 วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันราชภัฏยะลา